

Hraðið
miðstöð
nýsköpunar

Greinargerð til HVIN 2023

UM STARFSÁÆTLUNINA

Greinargerð um starfsemi Hraðsins árið 2023

Greinargerð þessi er unnin samkvæmt samningi Háskóla-, iðnaðar-og nýsköpunarráðuneytis við Þekkingarnet Þingeyinga f.h. Hraðsins- miðstöð nýsköpunar á Húsavík um ráðstöfun rekstrarframlags í fjárlögum árið 2023.

Gr. 5.5: "Fyrir lok desember 2023 skilar Hraðið ráðuneytinu greinargerð um framkvæmd samningsins, hver staða verkefna er og hvernig framlagi var ráðstafað í samanburði við áætlun."

Greinargerðin er útgefin og skilað til HVIN 29. desember 2023.

 Hraðið
miðstöð
nýsköpunar

UM HRAÐIÐ

Starfsemi/verkefni

Hraðið starfrækir frumkvöðlasetur á Húsavík til eflingar svæðisbundins nýsköpunarstarfs (gr.1.2.1).

Hraðið er miðstöð nýsköpunar og heimavöllur frumkvöðla, stofnana og fyrirtækja sem vinna að nýsköpun með einum eða öðrum hætti. Hraðið hóf starfsemi í upphafi árs 2022 er það opnaði aðstöðu sína að Hafnarstétt 1-2 á Húsavík. Þar starfa nú 13 frumkvöðlar með föst borð og 12 aðrir hafa þar sveigjanlega aðstöðu. Aðstöðunni fylgir aðgengi að Fab Labi, fundarýmum og fjölnota vinnurýmum fyrir hópa.

ÞJÓNUSTA Í BOÐI

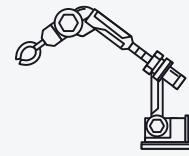
Skapandi vettvangur

Í Hraðinu er hvetjandi starfsumhverfi fyrir fyrirtæki, einstaklinga og stofnanir sem starfa við skapandi verkefni. Fjöldi fundarrýma fyrir teymisvinnu, hugarflugsfundi, fjarfundi og upptökur. Fullbúin FabLab-smiðja og notaleg kaffiaðstaða.

Frumkvöðlarými

Í boði er vinnuaðstaða fyrir frumkvöðla þar sem hægt er að leigja aðstöðu til lengri eða skemmri tíma. Einnig aðstaða fyrir störf án staðsetningar.

Fab Lab Húsavík

Fullbúin tæknismiðja skapar tækifæri til að þjálfa sköpunargáfuna og hrinda hugmyndum í framkvæmd með aðstoð stafrænnar tækni.

Fundaraðstaða

Fjölbreytt fundaraðstaða, allt frá eins manns næðisrymum upp í 20 manna fundarsali.

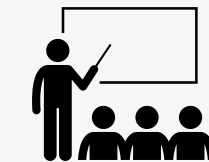
Skapandi samfélag

Hraðið er hluti af stærra samfélagi þekkingar og atvinnulífs. Þar eru undir sama þaki háskóli, frumkvöðlar, símenntunarmiðstöð, vísindafólk, náttúrustofa og stoðkerfi atvinnulífsins

Stúdíó

Í miðstöðinni er sérútbúið stúdíó fyrir hljóð- og myndupptökur með tæknibúnaði og grænskjá. Tilvalið fyrir hlaðvarpsgerð og videoupptökur.

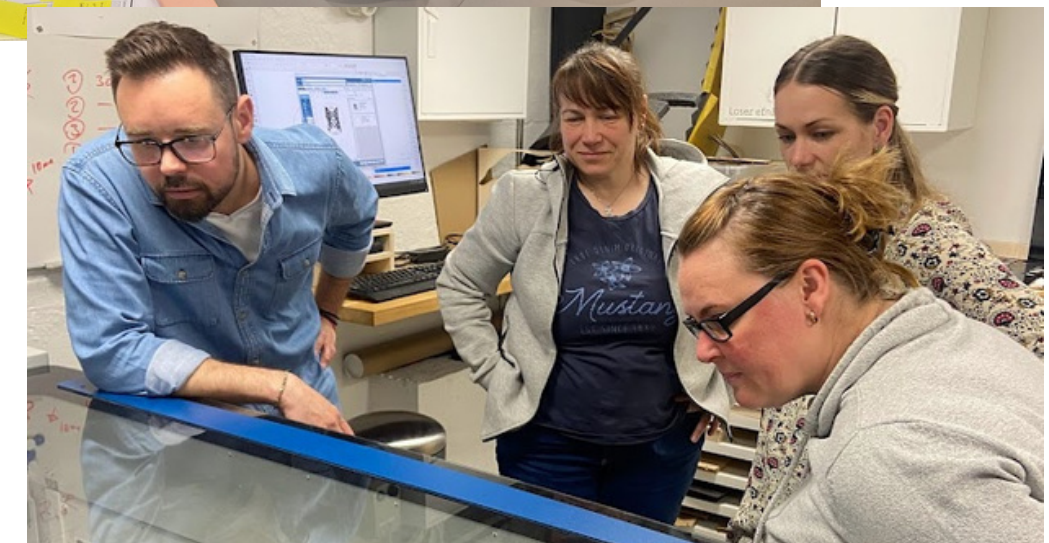
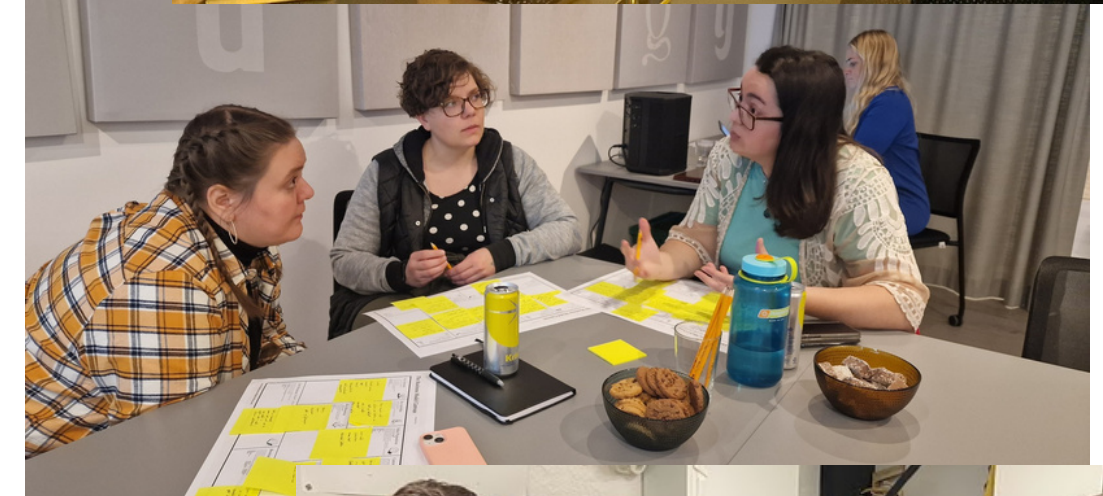
Kennslurými

Aðgengi er að kennslurými með nauðsynlegum tækjabúnaði og húsgögum fyrir allt að 20 manns.

UM HRAÐIÐ

Hraðið stuðlar að samþættingu svæðisbundins fræðslu- og rannsóknastarfs við nýsköpunar- og frumkvöðlastarf með klasasamstarfi á Húsavík (gr.1.2.2).

Hraðið er hluti af líflegu samfélagi stofnana og aðila sem starfa við rannsóknir, nýsköpun, símenntun og atvinnuþróun á Stéttinni á Húsavík. Á Stéttinni starfa nú yfir 40 manns hjá níu stofnunum og ellefu fyrirtækjum. Einn af helstu kostum þessa klasa er sú samsuða sem skapast með sambýli fræðslu- og rannsóknastarfs við nýsköpunar- og frumkvöðlastarf. Í raun má segja að tilgangurinn sé að skapa sem best flæði og jafnvel árekstra milli þessara sviða. Þannig verði stuðlað að samtali og samvinnu vísinda og frumkvöðla sem hvetur til þess að hugmyndir verði að nýsköpun. Hraðið styður sérstaklega við STEAM greinar í starfi sínu og aðstaða setursins og tækjaframboð Fab Labsins er sérstaklega sniðið að vísindum, tækni, verkfræði, listsköpun og stærðfræði.

UM HRAÐIÐ

Hraðið stuðlar að eflingu frumkvöðlastarfs á vegum fyrirtækja, einstaklinga, félaga og/eða stofnana með því að brúa bil milli rannsóknna-/þekkingarsamfélags og atvinnulífs (gr. 1.2.3.a)

Hraðið hefur markvisst unnið að því að tengja saman rannsóknna- og þekkingarsamfélagið við atvinnulífið. Fjölmargar kynningar og fræðsluerindi hafa verið haldin fyrir fyrirtæki, félagasamtök og stofnanir þar sem hópum hefur verið boðið í Hraðið og þeim kynnt starfið. Auk þess hafa verið haldin fræðsluerindi, námskeið, vinnustofur frumkvöðla, opið hús o.m.fl.

Vöxtur hefur verið í því að hópar frá nýsköpunarfyrirtækjum og háskólum hafi komið og nýtt sér aðstöðuna og blandast starfsfólkinu og lífinu á Stéttinni.

UM HRAÐIÐ

Hraðið tryggir aðbúnað og hvetjandi vinnuumhverfi fyrir fyrirtæki og frumkvöðla í nýsköpunarstarfi, þ.m.t. með nettengingu, almennri starfsaðstöðu, fundarýmum og sameiginlegri vinnuaðstöðu allri (gr.1.2.3.b-d).

Í Hraðinu býðst frumkvöðlum vinnuaðstaða með skrifborði, nettengingu, næðisrymum, prentun, skönnun, fundarýmum, kaffistofu, aðgengi að Fab Labi ofl. Mikið er lagt upp úr notalegri aðstöðu með hækkanlegum vinnuborðum, sófahornum og sameiginlegu kaffirými þar sem hægt er að setjast og ræða hugmyndir og útfærslu þeirra. Alls eru í boði þrettán langtíma starfsstöðvar sem leigðar til eins mánaðar í senn. Þar hafa frumkvöðlar fasta starfsstöð sem aðrir hafa ekki aðgengi að. Að auki eru í boði fimmtán "flex" starfsstöðvar sem eru leigðar út eftir þörfum hverju sinni. Þær starfsstöðvar eru ódýrari þar sem þær eru ekki fráteknaðar fyrir sama aðilann allan sólarhringinn. Í Hraðinu er einnig boðið upp á hópinnurými fyrir frumkvöðla. Þar geta 16 manns setið við borð en sæti eru annars til fyrir allt að 30 manns. Auðvelt er að bregðast við aukinni eftirspurn með fjölgun flex borða.

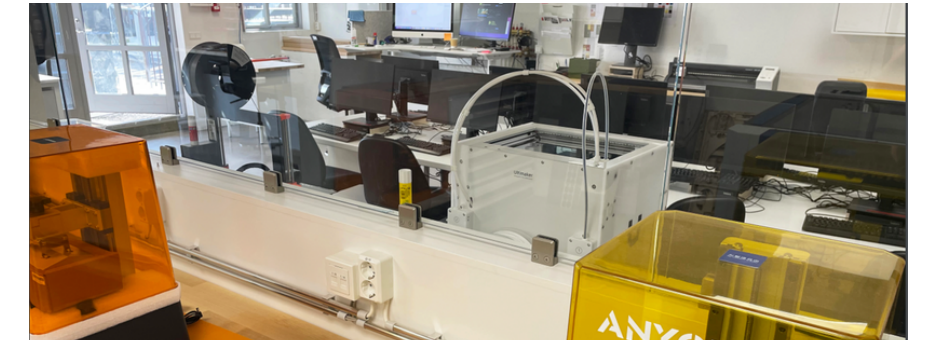
UM HRAÐIÐ

Hraðið tryggir aðgengi fyrir frumkvöðla að rannsóknatækjum og sérhæfðum búnaði í samstarfi við rannsóknastofnanir og Fab Lab smiðju sem starfa innan klasans. Hraðið tryggir einnig aðgengi að sérfræðipækkingu og tæknilegum innviðum til nýsköpunarstarfs (gr. 1.2.3.e og h).

Hraðið rekur fullbúið Fab Lab sem frumkvöðlar hafa aðgang að. Meðal tækjabúnaðar í Fab Labinu er laserskeri, vínyskeri, fræsivél, þrívíddarprentarar, mótagarvél, tölvuver og ýmis rafeindabúnaður og verkfæri.

Á Stéttinni rekur Náttúrustofa Norðausturlands sérútbúna rannsóknastofu fyrir náttúruvísindi og Rannsóknasetur Háskóla Íslands býr yfir víðfeðmum tækjabúnaði fyrir rannsóknir sjávardýra.

Þar sem Hraðið er hluti af Stéttinni á Húsavík hafa frumkvöðlar, sem nýta sér aðstöðu Hraðsins, beint aðgengi að sérfræðingum stofanana á sviði rannsókna, menntunar og stoðkerfis atvinnulífs þar sem þeir deila sameiginlegum rýmum og kaffistofu með þeim. Þar er frjótt umhverfi til samtals og skoðanaskipta og Stéttin því nokkurs konar suðupottur hugmynda og nýsköpunar.

UM HRAÐIÐ

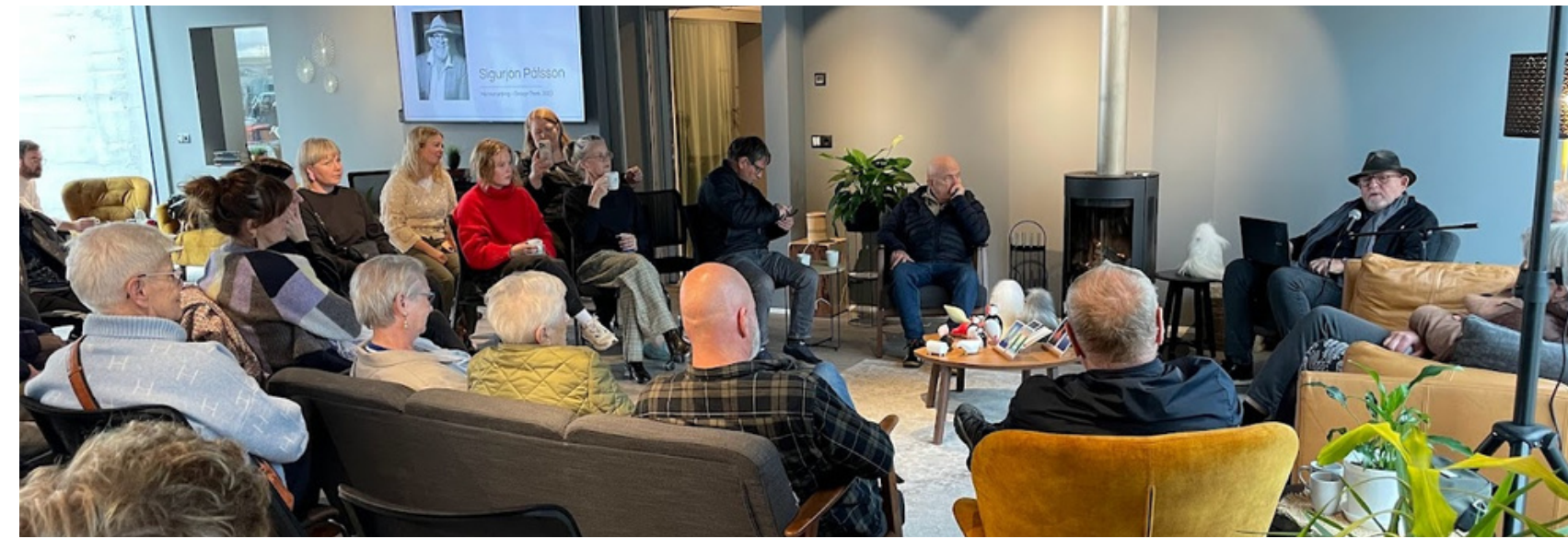
Hraðið stendur fyrir verkefnum og viðburðum í samstarfi við svæðisbundið atvinnulíf og stoðkerfi þess, sem vekja athygli á nýsköpun og hvetja til frumkvöðlastarfs (gr.1.2.3.f).

Hraðið leggur mikið upp úr því að bjóða upp á fræðandi og líflega viðburði. Á árinu má nefna sem dæmi:

- Listaháskóli Íslands kom með hóp nemenda í grafískri hönnun í Hraðið í mars. Þeir dvöldu á staðnum í eina viku og notuðu frumkvöðlaaðstöðu Hraðsins og FabLabsins til verkefnavinnu. LHÍ kom svo aftur með tvo hópa í Hraðið í september þar sem þeir voru með vinnustofu í frumkvöðlarýminu og FabLabinu. Í þetta skiptið voru það 1. árs og 3. árs nemendur í vöruhönnun sem dvöldu hér í eina viku. Nemendurnir blönduðust samfélaginu á Stéttinni og í bænum öllum afar vel og í lok vinnustofunnar héldu þeir sýningu fyrir bæjarbúa og námskeið fyrir börn. Einnig voru þeir með hugvekjandi viðburð í sundlaug Húsavíkur og fræðslu á Hvalasafninu.
- Hraðið leiðir verkefnið Beislum kraftinn - hagnýting rafíþrótta til eflingar færni 18-29 ára. Verkefnið er styrkt af Lóu nýsköpunarsjóði og snýst um þjálfun kennara í rafíþróttum. Verkefnið er unnið í samstarfi við Framhaldsskólann á Húsavík.
- Hönnunarhátíðin Design Thing var haldin í lok september á Húsavík og í Þingeyjarsveit. Alls mættu á þriðja hundrað gestir á viðburði hátíðarinnar.
- Hraðið tekur þátt í norrænu samstarfsverkefni sem ber heitið: GreenADeN - Green Skills Adaptation and Development for the Nordic Region. Verkefnið er styrkt af Norrænu ráðherranefndinni og hlutverk Hraðsins þar snýst um græna færniþjálfun í gegnum lausnamót og stafræna tækni.

- FabLab Húsavík og STEM Húsavík starfræktu forritunarklúbb fyrir börn á aldrinum 8-14 ára á árinu. Hópur barna fór á hans vegum í keppnina First Lego League í Háskólabíói í október.
- Stórir hópar á vegum National Geographic og HÍ komu alls fimm sinnum í frumkvöðlasetrið á árinu. Þar var megináhersla á lífríki Skjálfanda en þátttakandur voru þá í miðri könnunarsiglingu um Ísland.
- Starfsmannahópur frá Össuri kom í Hraðið til að vinna að verkefnum fyrirtækisins. Þeir nýttu sér aðstöðu frumkvöðlasetursins og Fab Labsins.
- Vöruhönnuðurinn Sigurjón Pálsson var með vinnustofu í frumkvöðlaðstöðu Hraðsins og FabLabsins í tíu daga í haust. Þar notaði hann aðstöðuna til að vinna að nýjum frumgerðum í vöruhönnun.
- Hið þingeyska fornleifafélag, Urðarbrunnur notaði aðstöðuna fyrir reglulega verkefnafundi á árinu.
- Hraðið hefur tekið á móti fjölda nemendahópa á árinu og kynnt þeim starfsemi Hraðsins og FabLab Húsavík. Meðal þeirra sem komu var hópur bandarískra háskólanema á vegum Svartárkots menningar og náttúru, hópur nema frá dönskum háskólum, háskólanemar frá Litháen, kennarar og nemendur Reykjahlíðarskóla, nemendur Framhaldsskólans á Laugum, Háskólans á Akureyri, Framhaldsskólans á Húsavík, hópur fræðslustjóra og margir fleiri.
- Fjölmarginir hópar félagasamtaka, stofnana og fyrirtækja komu og kynntu sér frumkvöðlasetrið og Fab Labið á árinu. Má þar m.a. nefna, Samband stjórnendafélaga, stjórn Stapa, Byggðastofnun, Þingeyjarsveit, Stofnun Viljálms Stefánssonar og fleiri.

UM HRAÐIÐ

Hraðið er leiðandi á svæðisvísu í samstarfi við önnur frumkvöðlasetur og fyrirtæki í nýsköpunarstarfi innan lands og utan (gr.1.2.3.g)

Hraðið hefur átt í góðu samstarfi við samtök og stofnanir í nýsköpunargeiranum:

- Hraðið hefur átt mikilvægt samstarf við Norðanátt á árinu. Verkefnisstjóri Hraðsins tók þátt í 5 daga ferð með þeim um Norður-Noreg í janúar 2023. Ferðin var unnin í samvinnu við Innovasjon Norge og tilgangur hennar að miða að auknu samstarfi og samvinnu milli Íslands og norður Noregs í málefnum vistkerfi nýsköpunar, uppbyggingar atvinnulífs í dreifðum byggðum og áherslu á græna atvinnustarfsemi og fjárfestingar. Ferðin var styrkt af Lóu nýsköpunarsjóði.
- Hraðið var einnig þátttakandi í viðskiptahraðlinum StartUp Stormur sem rekinn er af Norðanátt. Þar gegndi verkefnisstjóri Hraðsins hlutverki Mentors og hýsti vinnustofu í Hraðinu.
- Hraðið fer með verkefnastjórn í verkefninu Iðnaður og endurnýting sem felur í sér greiningu á hliðarafurðum og hráefni sem fellur til í iðnaði á Húsavík og mætti nýta til framleiðslu. Verkefnið er unnið í samstarfi við Klak, Eim, Norðanátt og PCC Bakka Silicon. Lausnamót verður haldið í mars á næsta ári þessu tengt auk ráðstefnu í september.

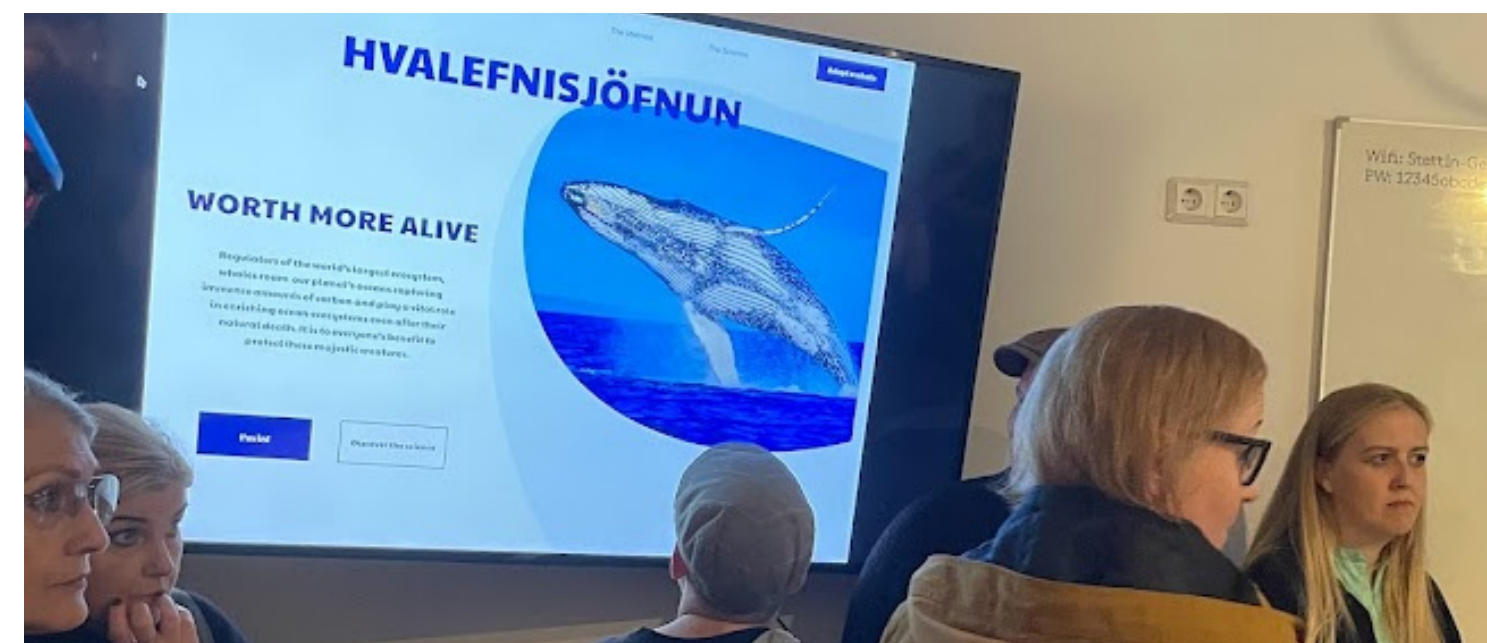

Mynd : Norðanátt

Mynd : Norðanátt

- Hraðið leiðir Evrópuverkefnið SPECIAL sem stendur fyrir *Supporting and Promoting EntreComp through Innovative Advanced Learning*. SPECIAL miðar að því að styrkja frumkvöðlafærni, lífsleikni og „mjúka færni“ (soft skills) hjá ungu fólki sem er ekki í námi eða þjálfun og er án atvinnu (NEET). Samstarfsaðilar verkefnisins eru frá Spáni, Belgíu, Ítalíu og Svíþjóð.
- Óskað hefur verið eftir aðkomu Hraðsins að skipulagningu og framkvæmd fjögurra nýsköpunar- og samfélagsmiðstöðva á svæðinu. Þar byggir Hraðið á mikilvægri reynslu við stofnun nýsköpunarmiðstöðvarinnar og Stéttarinnar á Húsavík. Framlag Hraðsins hefur verið í formi ráðgjafar varðandi skipulag, aðbúnað, fjármögnun og samstarf.
- Hraðið er í teymi stjórnenda á fjárfestahátíð Norðanáttar á Norðurlandi ásamt Eimi, SSNE, SSNV, Nýsköpun í norðri og RATA. Verkefnið snýr að því að leiða saman fjárfesta og frumkvöðla á svæðinu og hreyfingin er samstarf aðila á Norðurlandi sem starfar í anda nýrrar klasastefnu, þvert á stofnanir samfélagsins og hraðar framþróun og nýsköpun.
- Hraðið hefur átt gott samstarf við fjölmarga frumkvöðla og fyrirtæki á sviði vöruhönnunnar á árinu. Má þar nefna Hugdettu, 1+1+1, AaltoAalto studio, Sigurjón Pálsson ofl. FabLab Húsavík er sniðið að þörfum vöruhönnuða og hefur eftirspurn eftir vinnustofum því tengt aukist töluvert. Fab Lab Húsavík á auk þess í miklu og góðu samstarfi við aðrar Fab Lab smiðjur á Íslandi um ýmis verkefni.

UM HRAÐIÐ

Verkefnastaða og ráðstöfun framlags

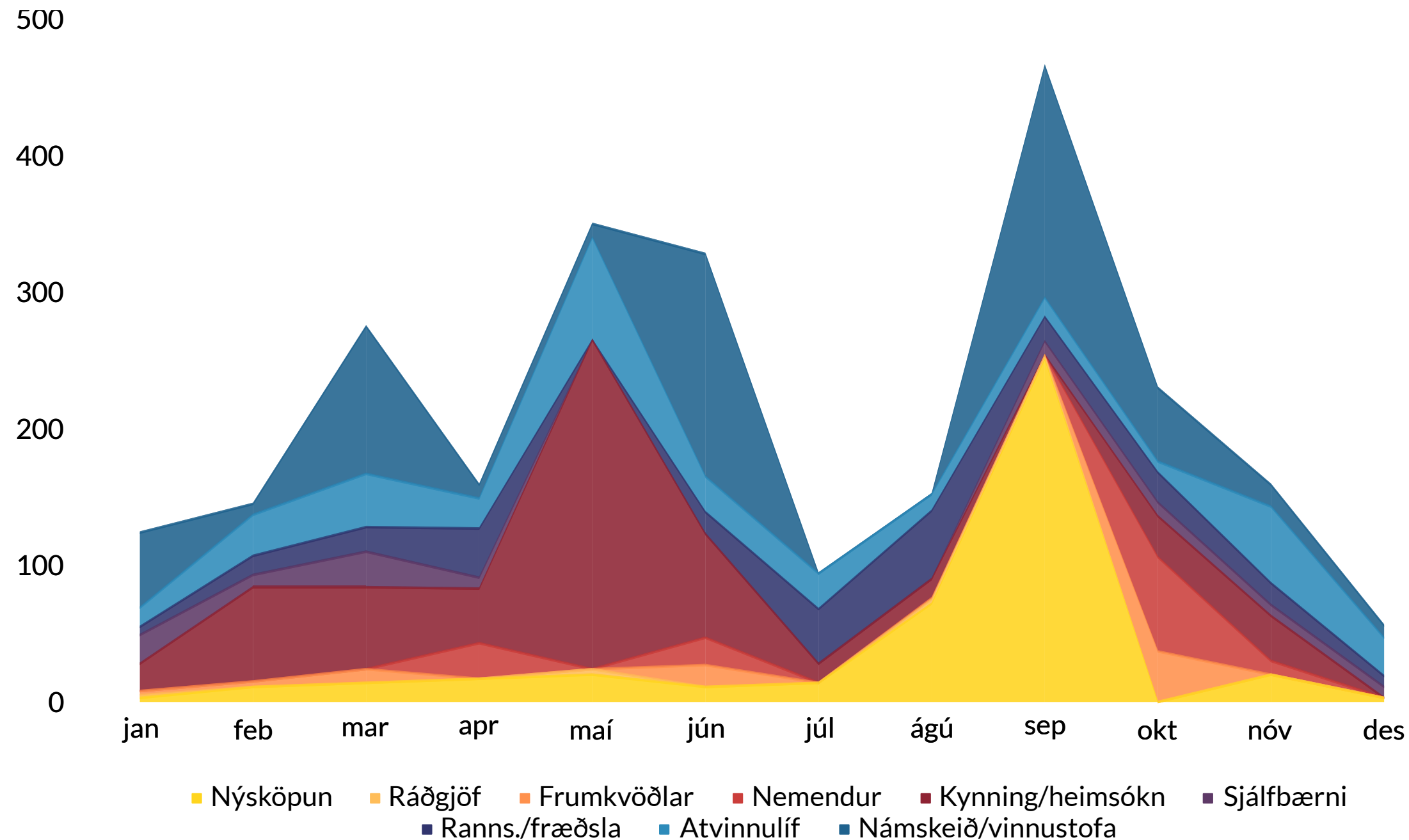
Hraðið hefur hlotið afar góðar viðtökur frá opnun og eftirspurn eftir aðstöðu hefur verið samkvæmt áætlun.

Fjármögnun Hraðsins byggir á samspili opinbers stuðnings og einkafjármögnunar. Til frambúðar mun þurfa grunnfjármögnun með samningum við opinbera aðila, sem dekkar lágmarkspjónustu og húsnæðiskostnað. Einnig mun þurfa opinberan stuðning við stofnkostnað fyrstu 2-3 árin.

Framlag ráðuneytisins er því afar mikilvægt og því hefur verið ráðstafað í laun verkefnisstjóra og húsaleigu árið 2023.

Fjöldi notenda í Hraðinu

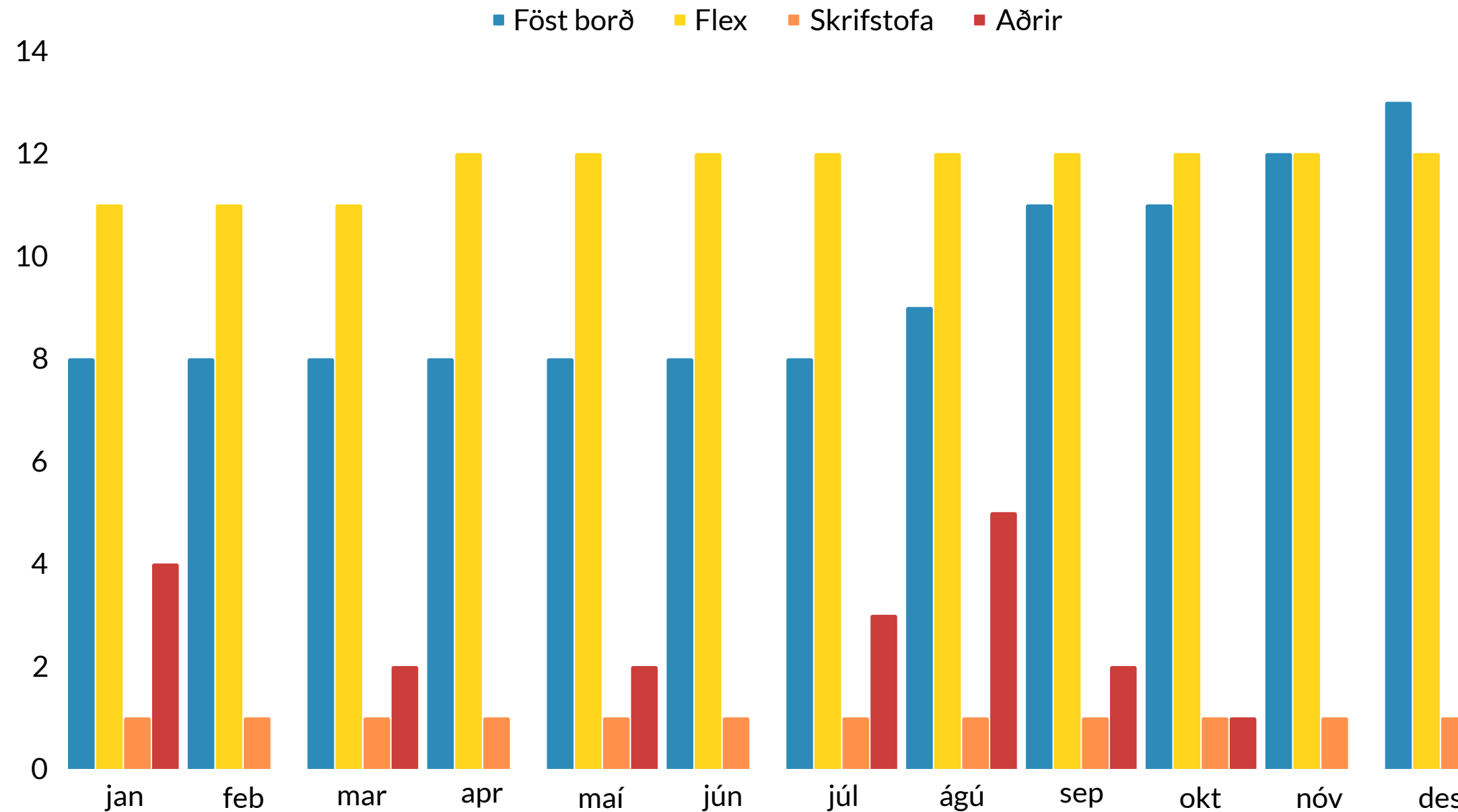

Alls voru skráðir notendur í Hraðinu 2.538 á árinu 2023. Þar eru ekki meðtaldir reglulegir notendur s.s. leigjendur. Mestur var fjöldi notenda í september þar sem mikið líf var í nýsköpunargtengdum viðburðum og þá sérstaklega tengt vöruhönnun. Á vormánuðum var töluvert mikið um kynningar og heimsóknir, s.s. frá háskólahópum og félagasamtökum.

Fjöldi notenda á árinu:

Nýsköpun	436
Ráðgjöf	12
Frumkvöðlar	71
Nemendur	125
Kynning/heimsókn	597
Sjálfbærni	100
Rannsóknir/fræðsla	244
Atvinnulíf	350
Námskeið/vinnustofa	603
Samtals 2023	2.538

Fjöldi leigjenda í Hraðinu

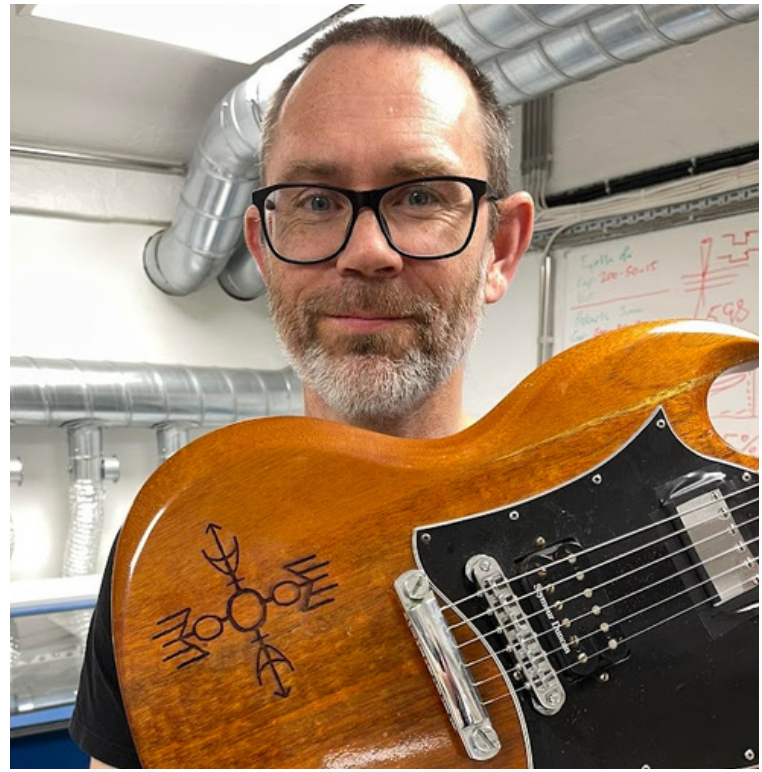
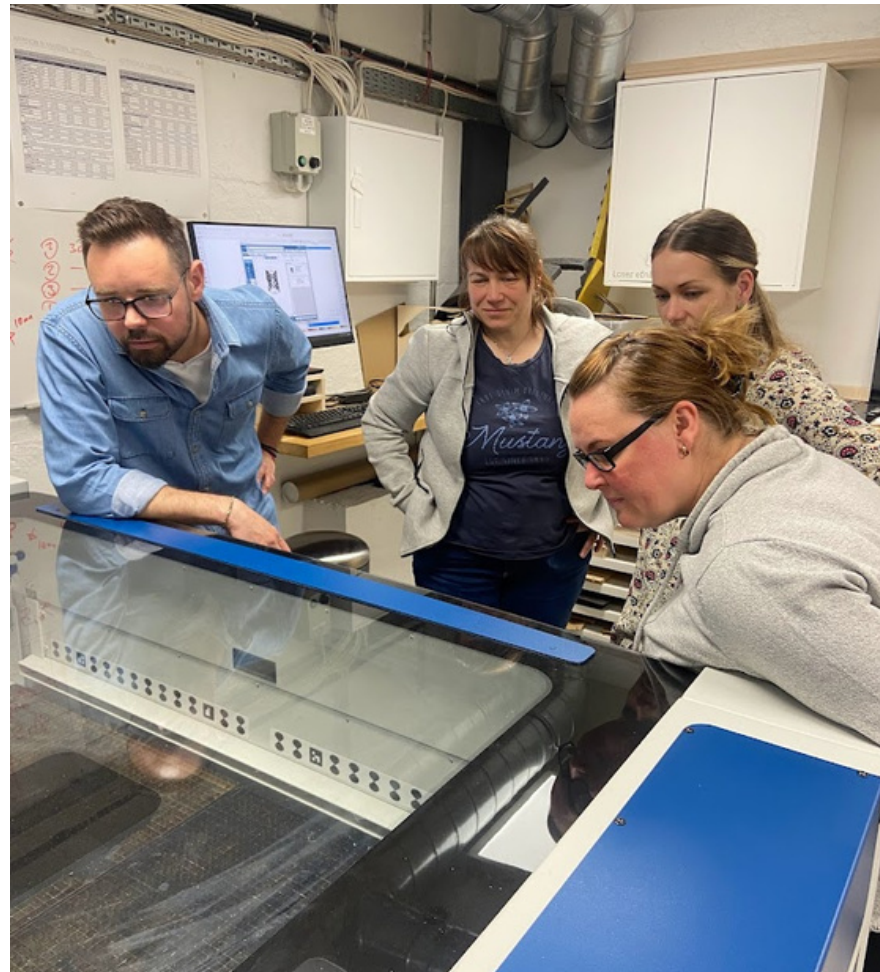

Góð og vaxandi eftirspurn var eftir vinnuaðstöðu í Hraðinu á árinu. Aðstaðan er nú að verða svo gott sem fullnýtt, en fjöldi leigjenda með fast borð voru átta í upphafi árs og enduðu í þrettán í lok árs. Fjöldi leigjenda með sveigjanlega notkun (flex borð) voru ellefu í upphafi árs en tólf í lok árs. Ein skrifstofa er í útleigu í Hraðinu sem var í fullri notkun allt árið.

Leigjendur eru í flestum tilvikum einstaklingar í störfum án staðsetningar hjá stofnunum eða fyrirtækjum sem eru með höfuðstöðvar í höfuðborginni eða í öðrum löndum.

Fjöldi mánaðarleigjenda á árinu:

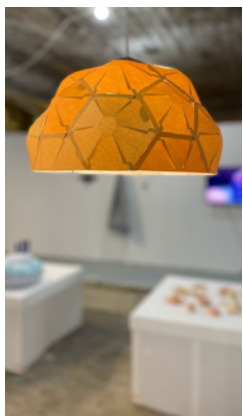
Skrifstofa	12
Fast borð	112
Flex borð	141
Vikugestur	6
Dagsgestur	19
Samtals 2023	290

Árið var líflegt hjá Hraðinu. Opnar smiðjur voru haldnar vikulega hjá FabLabinu sem voru vel sóttar.

Frumkvöðlaaðstaðan var nýtt jafnt af sjálfstæðum hönnuðum sem og stærri hópum sem nýttu hana til verkefnavinnu.

Ýmsir viðburðir voru auk þess haldnir og fjölmargar heimsóknir góðra hópa.

hönnunar þing design thing

Dagana 28.-30. september stóð Hraðið fyrir hönnunarhátíðinni Design Thing sem haldin var á Húsavík og í Þingeyjarsveit. Á hátíðinni voru fjölbreyttir viðburðir, sýningar, innsetningar, fræðsla, kynningar og aðrar upptakomur og fjöldi þátttakenda um 300.

Hingað komu innlendir og erlendir hönnuðir og voru með fræðsluerindi og kynningar á verkefnum sínum. Vöruhönnunardeild Listaháskóla Íslands var auk þess í Hraðinu með vinnustofu í eina viku þar sem þau unnu verkefni sem tengdust hátíðinni.

Meiri upplýsingar um hátíðina má finna [hér](#).

Hraðið kynningarmyndband

design thing kynningarmyndband

Facebook síða ráðherra 27. nóv 2023

“Það var hugur í fólki á Húsavík þegar ég var með skrifstofuna mína á Stéttinni þar sem hefur myndast öflugur klasi starfa, menntunar og nýsköpunar. Ég fundaði með sveitarstjórninni í Norðurþingi um áskoranirnar og tækifærin á svæðinu, heimsótti PCC Bakka og græna iðngarða um auðlindanýtingu og uppbygginguna.

Þá skrifuðum við Lilja Berglind undir samning við Hraðið sem er þekkingarmiðstöðin sem er með aðstöðu á Stéttinni, heimsótti FabLabið og átti samtál við þá fjölmörgu aðila sem þarna starfa við ólík störf. Sumir óháð staðsetningu fyrir fyrirtæki eða opinberar stofnanir á höfuðborgarsvæðinu aðrir frumkvöðlar eða einyrkjar en þar starfa nú yfir 40 manns.

Það sem stendur uppúr er allt öflugt fólk sem þarna er með metnað fyrir svæðinu sínu og hefur byggt upp einstakan stað sem laðar að starfsfólk, nemendur og frumkvöðla. Stéttin er einfaldlega dæmi um hvað nýsköpun og sveigjanlegt starfsumhverfi getur verið mikilvægur segull fyrir samfélag. Takk Hafrún Olgeirsdóttir og Helena Eydís Ingólfssdóttir fyrir utanumhaldið og samtalið.”

Áslaug Arna Sigurbjörnsdóttir
27. nóv 2023